

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KRESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Csikborgó

(In) Szomorú idők és elhulló remények vigasztalan, bus éjjelében egy kis parányi tűznek kialudt a lángja. Pásztortűz volt és templomi mécses: pásztortűze a virrasztó magyar hontalanság didergő életének, mécsese volt a magyar szeretet templomának és ott égett, világított a csiki havasok alján, árván és észrevétlenül, hogy fuvó szélétől is megóvja életét keserű idők fojtó viharában.

Csikborgó községben három év előtt 500 székely család lakott. A magyar lelkiismeret és magyar öntudat határvidékének hősi katonái voltak. Egyetlen borgói góbb-legénynek sem vőlt kettőnél kevesebb vitézségi érme. Az oláhok betörése idején asszonyaik is ásót és kapát ragadtak, hogy megvédelmezzék azt a lobogó tüzet, melynek világító fényében életük, imádatuk és felgyülő reményességük égett.

A borgói pásztortűz világa lassanként homályosodni kezdett. Egy-egy fényugár örökre kilobbant feltűző lángjaiból. Megkínzott öregek, céltalan fiatalok és törődött lelkű edesanyák némán és panasztalanul feleltek mellőle és utnak indultak új hazát keresni.

Három év után már csak 19 góbbécsalád virrasztott Csikborgon, reményvesztett, szomorú szívvel a hamvadó paraszok körül.

Tegnapelőtt ők is utnak eredtek — Kalifornia felé. Csikborgó elment. Kialudt a tűz és picinyke fényvel kevesebb világít a magyar éjszakában. Nem maradt otthon más, csak a szalmafedeles házak és a temető: 500 székely családnak szomorú gyászjelentése.

Utolsó töredékük, a legbátrabbak, akik legtovább tudtak kitartani, azok is kint hajóznak már valahol az Atlanti-óceánon, egy óriási hajó fedélzetén. A csiki-havasok elhunyt vidékétől messze, a nagy-nagy idegen tengeren Csikborgó utazik: egy fájdalmas, kiszakított, vérző darabja kinlódó életünknek.

Vajon mire gondolnak most ezek a csikborgói székelyek? Talán az elhagyott zsuptetős házakra? Talán halott fiaikra és edesapáikra, akik mártir-balált haláltak a magyar becsületért? Vagy mire? Vagy gondolkodnak, többi magyarokra, akik azt sem tudtuk, hogy volt egy kis falu az erdélyi határszélen és ezt a kis falut Csikborgónak hívták?

Hogy is tudtuk volna, hiszen már kincses Kolozsvár, koronázó Pozsony és Rákóczi testének megszentelt sírhelye is csak el-elhomályosuló emlékeként élnek a lelkek világában. Hol van ezektől Csikborgó? Olyan messze, mint a csiki népdal attól a magyar költészettől, mely Párisért lelkesedik.

A csiki havasok rengetegétől nagy ut van Kaliforniáig. Oyan nagy ut és olyan sok fájdalom, hogy a borgói góbbék rendíthetetlen erejét is

főlemészti az elfáradott lélek. De van ennél még egy hosszabb és fáradtságosabb ut is: a mi bűnbánatunknak és erős fogadásunknak utja,

mely visszavezet a csiki havasok alá, hogy minden köszönyön és minden megalkuváson át is felélesszük azt a kihavadt, kicsi csikborgói tüzet...

Végre a nemzetgyűlés elé kerül a törvényhatósági bizottságok újjászervezésének törvényjavaslata

Tíz százalékkal csökkentik a választókerületek számát - Fontos javaslatokat készített elő a nyáron a belügyminiszterium

Budapest, szeptember 23. A belügyminiszter a nemzetgyűlés októberben megnyíló új ülészaka alatt több nagyfontosságú törvényjavaslattal fog a törvényhozás elé lépni. Mindenekelőtt az országgyűlési képviselőválasztókerületek számának és székhelyének megállapításáról

szóló törvényjavaslatot fogja benyújtani. A törvényjavaslat a választókerületek számát egyes kisebb kerületek összevonásával és a nagyobbak kettéosztásával 10 százalékkal fogja apasztani. Az előkészítő munkálatok ebben az irányban folynak és néhány napon belül befejeződnek. A belügyminiszternek egy másik törvényjavaslata, a

törvényhatósági bizottságok újjászervezéséről

már 1924. év vége óta a nemzetgyűlés tárgyalására vár. Kivánatos, hogy ez a törvényjavaslat minél hamarabb tétő alá kerüljön. A törvényhatósági bizottság tagjainak megbízása voltaképpen már régen lejárt. A mostani mesterségesen fenntartott mandátumok ellen pedig teljes joggal igen sok kifogás emelhető. Itt elég utalunk az elagott debreceni közgyűlés legutóbbi abszurd határozataira, amelyek a városi polgárság többségének akaratával homlokegyenest ellenkeznek.

Ugy a szakkörök, mint a nagy-közönség körében egyre sürűbben hallhatók a panaszok a törvényhatósági bizottsági közgyűlés ügykörébe tartozó ügyeknek késedelmes és olykor-olykor

szakszerűség szempontjából is kifogásolható

elintézése miatt. A több száz tagból álló törvényhatósági bizottságok ritkán tartanak közgyűléseket. Ezek különben népességüknek fogva nem is alkalmasak konkrét ügyek intézésére. Régi tervet igyekszik megvalósítani a belügyminiszter azzal a törvényjavaslattal, amellyel

előtre kell a kiközgyűlés intézményét.

A törvényhatósági közgyűlések ügykörében a törvényjavaslat elfogadása esetében jövőre csak a politikai kérdések, választások és nagyobb fontosságú gazdasági ügyek fognak megmaradni, minden más ügy a törvényhatósági bizottság kezében alakítandó kiközgyűlés hatáskörébe kerül. Az idevágó törvény-

javaslat már készen van és szakszerű megvitatása után szintén a jövő ülészakában kerül a nemzetgyűlés elé.

A nagyközönség szempontjából rendkívül nagyfontosságú problémát kíván megoldani a belügyminiszter a

Törökország mozgósít Anglia ellen

London, szeptember 23. A Westminster Gazette jelenti Szófiából, hogy a török hadügyminiszter a mossuli kérdésben történt döntés miatt a tartalékosokat zászló alá hívta.

A spanyolok véres veresége a marokkói fronton

Súlyos veszteségek mindkét részen

London, szeptember 23. Tangerből jelentik a Daily Telegraphnak: A tetuani katonai körökben aggódnak a Cebeilla-öbölben partraszálló spanyol csapatok sorsa miatt. A spanyol állásokra irányított ágyú és puskatüz egyre erősebb lett.

Mindennap újabb kórházhajó érkezik sebesültekkel Melliliába.

Madridból jelentik a Daily Newsnek: A spanyolok vereséget szenvedtek annál az első kísérletnél, hogy a riflakókat a tengerparttól kiindulva támadják meg. Kedden reggel a Moro Nuovo felsziget előtt a spanyol haderők

erős ágyú- és repülőtüzelés közben megkezdtek az offenzívát és támadása Malmusi hegyen kiépített rif állások ellen. A harcban a nagyszámú spanyol reguláris csapatokon kívül bennszülött csapatokat is felhasználtak. Amikor az előrenyomuló oszlopok már közel voltak a célhoz, heves ágyú- és géppuskatüz árasztotta el őket.

Súlyos veszteséget szenvedtek és végül is kénytelenek voltak visszavonulni.

A bennszülött oszlopok követték az utóvédet, amely puskatüzzel verte vissza a támadásokat.

Ismét számos kommunistát tartóztatott le a budapesti rendőrség

Bécsből dirigálták a bolsevista szervezkedést

Budapest, szeptember 23. A főkapitányság politikai osztálya nagyon sok Vági-párti agitátort figyelt meg, hogy kikkel érintkeznek és mit csinálnak.

A megfigyelt rendőri szolgálatnak szenzációs eredménye lett. Kinyomozták, hogy Bécsből nemrégiben a legnagyobb titoktartással álnóven

Budapestre érkezett Rákosi (Rosenfeld) Mátyas, volt kereskedelmi népbiztos,

hogy a Vági-párt tagjait kommunista alapon megszervezze.

Tegnap délutánra készítették elő a politikai detektívcsoporthat a rajtaütésszerű támadást a kommunisták ellen. Hajnalban egymásután szállították be az éjszaka folyamán meg-

lepelt Vági-párti embereket, utóbb már tolonckocsikkal szedték össze a detektívek a kommunistagyamus munkásokat.

Összesen 42 ember került a rendőrségre,

közöttük három nő.

A főkapitányságon egy elzárt szobában helyezték el őket. A detektívek és a rendőrök vigyáznak arra, hogy az elfogott kommunistagyamus munkásokat senki ne közelíthesse meg.

A Bécsből Budapestre érkezett népbiztos

kommunista puccs céljaira

igyekezett a Vági-párti embereket megszervezni és most azon fáradozik a rendőrség, hogy a puccstervek részleteit kiderítse.

felebbvitel egyszerűsítéséről

készülő törvényjavaslatával. Jól tudjuk, hogy a mai közigazgatás formai rendszerében még a szakemberek is alig tudnak eligazodni. Ezen akar segíteni az említett törvényjavaslat, amely a felesleges fórumok kikapcsolásával és a hatáskörök céltudatos megosztásával egységes és teljesen áttekinthető jogorvoslati rendszert kíván teremteni.

Készen áll a

gyámügyről

egy törvényjavaslat tervezet, valamint az említetten kívül még számos más törvényjavaslat is készül a belügyminiszteriumban, ezek közül megemlíthetők az egyesületi jog- és gyűlékezési jog szabályozásáról szóló tervezetek.

Ujra működhetik az EMKE és az EME

Kolozsvár, szeptember 23. Az erdélyi magyarság két legjelentősebb kultúregyesülete, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület (EMKE) és az Erdélyi Múzeum Egyesület (EME) az impériumváltozás óta felcsúszott hatósági rendelkezés következtében kénytelen volt működését megszüntetni. A kolozsvári törvényszék tegnap kikézbizott végzésével elrendelte, hogy mindkét egyesületet a jogi személyek listájából töröljék.

A döntés alapján most mindkét egyesület újból megkezdheti működését.

Mikor a békitő szur le a verekedők közül

(A Hajdúföld tudósítójától) Jelenítette a Hajdúföld, hogy a hajdusovátai országúton megszurkálva találtak rá Szöllösi Vince gazdalogényre, akit súlyos sérüléseivel beszállították a debreceni egyetemi klinikai telepre. A szurkáló Szabó Sándor gazdalogény volt, akit a csendőrok behoztak Debrecenbe az ügyesség fogházába. Takó Ferenc vizsgálóbíró most hallgatta ki Szabót a szurkálásra vonatkozólag. A kihallgatásnál

Érdemes részletek derültek ki a verekedés előzményeiről.

A társaság, amely Szabóból, Szöllösből és Bak Sándorból állt, Debrecenről indult utnak. A két régi haragos, Szöllösi és Bak állandóan civakodtak, sőt már össze is mentek és füttyökösökkel verték egymást, sőt késelésre került volna a sor, ha ő el nem szedi a bicskákat. Hajdusovát felé a két haragos megint összeveszett és ő, Szabó beküti akarta őket,

Közéjük vetele magát és ekkor szurta meg Szöllösit.

Ekkor megijedt és Bakkal együtt gyorsan elhajtottak, Szöllösit meg verbéfagyva az országúton hagyták. Szabót a vizsgálóbíró vizsgálati fogdába helyezte. Az eljárás szándékos emberölés kísérlete miatt folyik eljén.

Az oláh kormány nem ismeri el Sulyok István püspökké választását

(Kolozsvár, szeptember 23.). A királyhágomelléki református egyházkerület pár nappal ezetott püspököt választott Sulyok István nagyváradi es peres személyében. Lepadatu bukaresti kultuszminiszteri államtitkár tegnap Kolozsvárt járt és a sajtónak tett nyilatkozatában kijelentette, hogy ezt

a választást nem ismeri és nem fogadhatja el, tehát ezt hivatalosan nem is vehetik tudomásul. Magatartását a miniszter azzal indokolja meg, hogy míg a parlament az egyházak viszonyát rendező javaslatot el nem fogadja, addig a mai helyzeten változtatni nem lehet.

Kudarcba fulladt a demokraták Házösszehívó akciója

A fajvédők nem állottak kötélnak

Budapest, szeptember 23. A demokratikus ellenzék tegnap az utolsó kísérletet tette arra, hogy a nemzetgyűlés összehívására szükséges még hiányzó 5 aláírást megszerezze. Magával Gömbös Gyulával lépett érintkezésbe, a tárgyalások azonban mindössze csak néhány percig tartottak, mert már a napirend meg-

vitatásának kérdésénél

véglegesen megszakadtak.

A demokratikus blokknak a nemzetgyűlés összehívására irányuló akciója így most már véglegesen meg-hiusultnak tekinthető. Most már semmi remény sincs arra, hogy a még szükséges öt aláírást a blokk meg tudja szerezni.

Fiatalkoru szélhámos, aki a más ingatlanára akar felvenni nyolcmillió kölcsönt

A csalót leleplezték és őrizetbe vették

(A Hajdúföld tudósítójától) A debreceni rendőrség kedden délután őrizetbe vett egy fiatalkoru tanulót, aki ravasz fondorlattal az egyik debreceni bankot nyolcmillió korona erejéig akarta megkárosítani. A múlt napokban megjelent a *Kölcsönös Segélyező Egyesület* helyiségében egy fiatalember, aki háztulajdonosnak adta ki magát és ingatlanára szabályszerű okmányok, valló alapján nyolcmillió korona kölcsönt akart felvenni.

A fiatalember, aki inkább serdülő gyermeknek nézett ki, gyanússá vált a bankban. Különösen akkor, amikor a kérdésekre zavarba jött és foglalkozását is mindig másképen jelölte meg. A bank egyik tisztviselője ekkor lement abba a házba, amelyet a fiatalember a sajátjának mondott be; míg ezalatt a fiatalembert a bankban tartották különböző ürügyekkel. A tisztviselő megállapította, hogy

a jelzett ház nem a fiatalemberé

és az igazi tulajdonosnóval tört vissza a bankba, akinek megmutatták a szélhámos fiatalembert. A háztulajdonosnó a fiatalemberben, aki különben fiatalkoru, 18 éves tanuló — egy

utcajából munkáscsalád gyermekeit ismerté

fel. A fiatalembert ezután elővették aki beismerte, hogy szélhámoságot akart elkövetni, váltót hamisított a más házára akart felvenni nyolcmillió korona kölcsönt a banktól. A fiatalembert, aki viszonyához mérten eddig is tulajdonosnóan járt és sokat költezett, beismertő vallomása után a rendőrség őrizetbe vette. Csalás kísérlete miatt indult meg ellene a büntető eljárás.

HIRDESSZEN A HAJDUFÖLDBEN!

Magyarok a brazilai kávéfazendákon*

Akik itthon boldog megelégedettségben szüreszik a santosi kávé, nem is gondolják, mennyi magyar vérejték és mennyi magyar könny aztatja a kávéfák kegyetlen, kőkemény földjét messzi Braziliában, a világ kávékanaanjának kelles közepén, amíg a kávéfa vesszején virággá feslik a rügy és megterem az egész föld minden tájékán annyira mindennaposá vált közönséges kis kávészemecske.

Egész Brazília területén ma mintegy hatvan ezer magyar él, akik a volt egész Magyarország területéről vándoroltak ki.

Ebből Sao Paulo államra 40 ezer és magára Sao Paulo városra mintegy 8—10 ezer lélek esik.

A messzi Brazília csallóka földjére szakadt magyarok legnagyobb része — mondhatjuk: 85—90 százaléka megpróbálta a kávékapálást és körülbelül 60—70 százaléka kávévet kapál ma is.

Bármennyire is nehéz munka ez, kénytelen ráfanyalodni a magára-

* Részlet Migend Dezső „Magyarok Braziliában” c. könyvéből.

maradt magyar, ha éhenveszni nem akar családjával együtt.

Persze állandóan sok a panasz, sok a baj a fazendákon, ami még akkor is természetes volna, ha a fazendás, vagy ispanja a legnagyobb leltiismeretességgel gondoskodna a magyar családokkal kötött szerződésük pontos betartásáról.

Hiszen ne feleltük el, hogy a mi magyarjaink is azért vándorolnak ki, mert azt remélik, hogy Braziliában sokkal könnyebb megélhetést, sőt meggazdagodási lehetőséget is találnak. Elégedetlenségük és elkésredésük legelső kuforrása tehát az a szomorú valóság, hogy Braziliában kevéspénstü ember csak a legrikább esetben, igazán csak véletlenül szerzhet valamelyes kis vagyonkát, ha valami rendkívüli szerencse szállja meg. Általánosságban pedig elvitathatatlan tény, hogy ha egy család Braziliában nagyon szerény viszonyok között meg akar élni, sokkal nehezebb munkát és sokkal többet kell dolgozni ezért, mint Magyarországon.

Az elkésredés második alapos oka a klima. Tegyük fel, hogy becsapott magyarunk már beletörődött abba a szomorú valóságba, hogy Braziliában minden erejének megfeszítésével kell dolgoznia, ha nem

meggazdagodni, hanem csak megélni akar. El is szánja magát — más választás hijján — erre a munkára. De amikor kezébe veszi a kapát, akkor veszi észre, hogy teste elernyed, izmai lankadnak, ina reszket és mintha csak szemlátomást válna vízzé a vére.

A kávé megművelése olyan dolog, amely egy munkabíró ember minden csepp erejét elkívánja. A magyar munkás pedig gyengül napról-napra, s amíg a fekete brazil, vagy a már régebben bevándorolt akklimatizálódott munkások elvégzik rendszeres napi porciójukat, addig ő kétségbeesetten látja, hogy a legnagyobb igyekezettel sem tud velük lépést tartani és nem vergődik annyira se, hogy a családja mindennapi szükségletének az árát megkeresse.

Hja persze, a kávéfa nem tengeri és a kemény brazilai agyag nem a magyar Alföld televénye.

Ami pedig az újonnan érkezett magyar kávémmunkás erejét elszívja, az a rettenetes, nyirkos forróság, a párás, fojtó levegő, amely megrontja a vért, lázba borítja a testét és ha a szervezete nem elég erős, rövid napok alatt végez is vele.

Ezt a próbát minden kivándorlónak el kell viselnie Braziliában. Odakint persze mindenki természetesnek

Motorkerékpár kiállítás és verseny Debrecenben szeptember 29-étől

(A Hajdúföld tudósítójától) Az Arany Bika halljában a Royal Enfield angol motorkerékpár üzem vezérképviselete szeptember 29-től kezdődőleg motorkerékpár kiállítást rendez, amelyen a legkiválóbb gépeket állítják ki. A kiállítás, amely díjtalan lesz előre láthatólag 3—4 hétig tart. A kiállítás után

motorkerékpárverseny lesz,

amelyre Debrecenbe érkezik Bolemann Istvánné a híres magyar motorkerékpáros és Flanigal, Ausztria leghíresebb motorkerékpárosa. A kiállításon egy teljesen új Royal Enfield gépet sorsolnak ki. Egy sorsjegy ára 5000 korona lesz.

Öt elmebajos egy napon

A főváros szomorú szenzációja

Budapest, szeptember 23. Horvát Sándor 32 éves munkás az Andrásy-ut és az Aréna-ut sarkán a járókelőket dobálta, majd vetkőzni kezdett. Tót Sándor 32 éves munkás Monorról az örszemes rendőrtől zavaros felvilágosításokat kért.

Szeles Konstantin, szül. Papp Zsuzsanna 23 éves háztartásbeli nő, a Soroksári-ut és a Kálmán ut mellett a villamos vágányra feküdt.

Toplán Imréné született Farkas Julianna 40 éves háztartásbeli nő, a Szigony-utcában egy kapu alatt kiabált és szitkozódott.

Bodor Jenő 23 éves napzámos a Hídegkúti-uton feltűnően viselkedett és ide-oda szaladgált.

Mind az ötről megállapították, hogy köz- és önoeszélyes elmebetegék és valamennyiüket beszállították az Angyalföldi elmeógyógyintézetbe.

FOTOCIRKÉK: PÉNYKÉPEZŐGÉPER

olcsóbban mint bárhol

BERZÉNI MŰTERMÉKEN, PIRC-UTCA 38.

— AZ ÚJVÁROSBAN —

Lemezeladás darabonként is!!!!

találja, ha az új kapás egy szép napon nem áll be a sorba. Otthon nyög szalmaszájkán, amíg meg nem könnyörül rajta a halál. Egész családokat temetnek el a legkisebb megdöbbenés nélkül a fazendákon. Mi ölte meg őket? — A klima. Nem bírták ki a klímát. Meghaltak. Ezen nincs semmi csodálkozni való, ez csak természetes!

Ha a klima ezer formában megvilátozó betegségein is saerecsésen átesett a magyar, még mindig nagyon sok jogos panaszra lehet fazendei élete ellen, mert ritka az olyan fazenda, amelyiken a munkáscsaládoknak rendes, tisztántartható, egészséges lakóhelyük és tühető élelmészük van. Pedig ezek még csak a legminimálisabb követelmények volnának ahhoz, hogy békében viseljék önként vállalt nehéz keresztjüket. Hol van még a gyermekek iskoláztatása, egy kis vasárnapi pihenő, egy magyar újság, egy templom, egy kis lelki táplálék, ami kiemeli az embert az állati sorból!

Bizony ehez a fazendán nem juthat hozzá a magyar. Meg kell tanulnia a feketeképu benszülőttek igénytelen, rabsofgaletét, amelyből hiányzik minden szép, minden gyöngéd és minden nemesebb tartalom. Itt kinn a fazendák füstös, nyo-

Egy székely falu kivándorolt Kaliforniába

(A Hajdúföld tudósítójától.) A csiki havasok között Erdély keleti határán fekvő Csikbörgő székely község, amelynek lakosai kivétel nélkül székely-magyarokból kerültek ki. Ez a falu most szomorú szezónál gazdagította a megszállás utáni idők krónikáját. A derék székelyek sehogysém tudtak megbarátkozni az oláh uralom borzalmaival s elhatározták, hogy

kivándorolnak Kaliforniába, ahol újra felépítik Csikbörgőt. Ferencz Lajos kaliforniai magyar far-

mer, aki Csikbörgőről szakadt idegenbe előbb 20 székely családot vitt magával Kaliforniába. Lassanként a kivándorlókat követték a többi csikbörgőiek is s mintegy

három év alatt 500 család vándorolt ki Csikbörgőről Kaliforniába

Ma már egyetlen székely család sem lakik a faluban. Helyüket felváltották az idegen hódítók, az oláhok. Az utolsó 18 csikbörgői család most utazott el Budapesten keresztül az új haza: Kalifornia felé.

Rablóvilág „Nagyromániában”

Temesvárott két rabló kifosztott egy bérházat s nyomtalanul eltűnt

Temesvár, szept. 23. A gyárvaros egyik bérházába tegnap délután behatolt két állig felfegyverzett rabló és azt csaknem teljesen kirabolta. A kirabolt ház Balda Lajos temesvári szászados birtokában van, aki egy családdal lakik az egyik lakásban. Ugyanebben a házban lakik Frommer József 75 éves magánzó feleségével és két leányával.

Tegnap délután

két törrel és karabéllyal felfegyverzett rabló

tört be Balda lakásába, az egyik fegyvert szegezett a szászadosnak, a másik pedig ezalatt összecsomagolta a házban levő értékes holmikat és kidobálta az ablakon. Ugyanígy jártak el Frommer lakásában is. A megfélemlített lakók a rablók támadása után feljelentést tettek a rendőrségen, de a tetteseknek ekkorra már nyomuk veszett. — A nyomozás során megállapították, hogy a rablóknak segítőitársai is voltak, akik a telefont is lelépték és

a Wertheim szekrényeket is kifosztották.

A rablótámadás alatt hazaérkezett két kocsi, akik a bezárt ajtón zörgöttek. A kapunál álló rablók kinyitották a kaput, majd megragadták a mitsem sejtő embereket, bedobták őket egy üres szobába.

Még az asszonyok fülbevalóját is kiszedték a fülükből s minden lehelőt elraboltak.

A nyomozás során megállapították, hogy Barbulescu Valér és társa Gabovszki Lajos volt a két főrabló, de volt egy harmadik társuk is Malenika Leo. A rablótámadást alapos körtekintéssel készítették elő. — Megállapították, hogy már szeptember 18-án a városban ólalkodtak. Egy kávéházban ültek s a kávéház látogatóinak feltűnt a három felfegyverzett ember.

A rendőrség üldözöbe is vette őket, de eltűntek. Az üldözésükre kiküldött csendőrök egy elhagyott helyen találtak Barbulescuval és társaival és megadásra szólították fel őket, a rablók azonban megugrottak és egy kukoricásban huzódtak meg. Innen több mint 50 lövést adtak le a csendőrökre, azonban senkit sem találtak el. Végül is sikerült nekik nyomtalanul eltűnni.

Támadás a bukaresti expressz ellen

Bukarest, szept. 23. A bukarest-Jassy-i expressz-vonatot Barlad-Cesarében Ghidigeni és Tutova állomások között puskatűz alá vették. A vonat utasait a támadás következtében panik fogta el. A támadóknak eddig semmi nyomuk.

moruságos oduiban bizony minden egyes este elcsirathatják a magyar kivándorlókat azt a sok szép nap-sugaras, madárdalos, buszakalászos igazi magyar emléket, amely az iskola pedagógusai kezdve otthon elöltött életük utolsó napjáig olyan erősen, olyan kitörőhatóan forrott bele szívük mélyébe.

Othon emberek, egy állam polgárai voltak, itt robotosok, egy kávételep névtelen rabszolgái. Othon — ha nehezen is — maguknak és családjuknak éltek, itt kinn pedig családjukkal együtt megszámozott eszközök, mint akármelyik félvad benszült, akivel versenyt kell robotolni.

Ha már ezen is túl van a magyar, ha már átesett a klíma betegségein, megtanulta a kávékapálást — és végig öntözte már kétszer-háromszor könnyes verejtékével a brazil uraságtól felvállalt kávéfáit, még mindig nagy kérdés, hogy pénzt lát-e kimerítő munkája fejében.

Nem akarok itt sorozatokat leközölni becsapott, kihasználott magyar kávé munkásoknak Wavra riói konzulhoz, Némay alezredes védőirodájához, meg az Orban Leo újság-szerkesztőségéhez írott szívettpő panaszos, azonnali segítséget kérő levelei közül. Hiszen a lényege min-

deneknek ugyanaz. „Dolgoztam látástól vakulásig családommal együtt, pénzt nem kaptam, amit ígértek, arról hallani sem akartak, végül azt mondták, hogy még én tartozom annak az árával, amit megettem. Adósságom fejében elvették ruháimat és hazukról hozott pénzcsekémet, aztán kirugtak az országutra.”

Ez minden panaszos levélben benne van. Mindig csak a keltetés és az aláíró neve változik.

A fazendára vitt magyarok becsapása a közelmúlt időkben annyira általánossá vált, hogy a mindenből kifosztott magyarság rémületben menekült be a város felé és megbor-zadt még a fazenda említésének hallatára is.

Persze az ügynökök dolgoztak tovább fáradhatatlanul és a még tapasztalatlan, újonnan léprecsalt magyar családokkal egyre folytatták lelketlen üzérkedéseiket.

Nem akarom itt felsorolni azoknak az ezerszer megátkozott „üzletembereknek” a nevét, akik vérdíjat szedtek minden fazendára eladott magyar család után. Legnagyobb részük már ugyis letűnt a szereplés színteréről, a még működőket pedig van már, aki szemmel tartja és van, aki az újonnan kicsalt s a már kint élő magyarokat felvilágosítsa.

Két nagystilű betörőt fogott a rendőrség

(A Hajdúföld tudósítójától.) Két nagystilű betörőt fogott a rendőrség este a debreceni rendőrség.

Elfogott két nagystilű, körözött betörőt

fáradságos, nehéz nyomozás után. Szerdán jelentették a rendőrségen, hogy a szibvásárban és az utcákon két férfi értékes kész és félig kész női és férfiruhákat, felöltőket kinal eladására. A rendőrségnek gyanus volt, hogy a holmik lopásból erednek. A kapott személyleírás alapján izgalmas hajssa indult meg a két férfi kézrekerítésére. Az egyiket este a korszón, a másikat egyik éjjeli mulató előtt sikerült elfogni

a nyomozó detektíveknek. A két betörő Szabó László, aki már többször

volt büntetve és Kurucz András debreceni foglalkozás nélküli fiatal emberek.

Először mindent tagadtak s azt állították, hogy Érmihályfalváról jöttek gyalog Debrecenbe. Dr Szarka Sándor fogalmazó, központi ügyeletes és a detektívek kereszkérdéseire azonban elárulták, hogy

Békéscsabán egy szűcs- és szabóműhelybe s több üzletbe törtek be

s ott loptak össze a rengeteg ruhanevet, télibundát s azokat Debrecenben akarták értékesíteni.

A rendőrség mindkettőt őrizetbe vette. Viselt dolgait még csak ezután fogja megállapítani a rendőrség. Valószínű, hogy még sok betörés terheli a lelkiüket.

Döntő tanu a tömeggyilkos Reinitz perében

Budapest, szeptember 23. A többrendbeli rablógyilkossággal vádolt Reinitz Jakab bűnyűében szenzációs fordulat történt. Tegnap ugyanis a szatmári törvényszék vizsgálóbírája megkezdte Damjanovich János kihallgatását és az beismerte, hogy Kassán bűntársa volt Reinitz Jakabnak, amely nyíben

együtt tettek el láb alól Nüssbecher nevű kereskedőt.

Nüssbecher meggyilkolásának történetét eddig a nyomozó hatóságoknak nem sikerült kideríteni, bár minden

jel arra vallott, hogy őt is Reinitz Jakab tette el láb alól. Most azután Damjanovich vallomása nyomán kétséget kizárólag megállapítást nyert, hogy Nüssbecher

Reinitz Jakab gyilkolta meg.

A vizsgálatot megnehezíti az a körülmény, hogy Reinitz az egész vizsgálatról tájékozódva van, Reinitz hozzátartozói ugyanis mindent megtesznek, hogy a rablógyilkost megmentse. Alibi tanukat igyekeznek szerezni a Nagyváradon október 25-én tartandó táblai főtárgyalásra.

Nagy tifuszbajrárvány Debrecenben

Szeptemberben 45 tifuszmegbetegedés fordult elő — Tüdős Kálmán tisztifőorvos nyilatkozata

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecenben nyaranta mindig fordultak elő tifuszmegbetegedések s az idei nyáron is több tifuszeset fordult elő, azonban a baj mindeddig nem volt túlságosan komoly. Szeptemberben azonban a tifuszbajrárvány olyan hatalmas méretet öltött, amelyre hosszú idő óta nem volt már példa. A város tisztifőorvosi hivatalához szeptember elsejétől a mai napig 45 tifuszmegbetegedést jelentettek be,

ami már igen tekintélyes szám. Az ország többi részein s így különösen Hajdúvármegyében több községben is fellépett a tifuszbajrárvány, azonban ilyen nagyszámú megbetegedésekről sehonnán nem érkezett jelentés.

Dr Tüdős Kálmán egészségügyi főtanácsos, város tisztifőorvos mindent elkövet, hogy a járvány terjedésének gátat vessen. Elrendelte a városi vízvezeték és a külsőségi kutak vizének megvizsgálását is s megtette mindazokat a lépéseket, amelyek a járvány elfojtására irányulnak.

A Hajdúföld tudósítója a nagyszámú tifuszmegbetegedésekkel kapcsolatban kérdést intézett

dr Tüdős Kálmán

tisztifőorvoshoz, aki a következőket mondotta:

— A tifuszmegbetegedések szeptemberben rendkívül elszaporodtak. Nemcsak Debrecenben, hanem másutt is, mert a járvány országos jellegű s Hajdúvármegye területén is számos tifuszeset fordult elő. A járvány terjedése különösen a késő nyári nedves időjárásnak tulajdonítható. A tisztifőorvosi hivatal elrendelte a vízvezeték vizének megvizsgálását s külön-

böző helyekről vett vizminták bakteriológiai vizsgálata pár nap múlva ismeretes lesz. A magam részéről azonban

abszolútul hiszlek, hogy a vízvezeték vizének része volna a járvány terjedésében.

A tifuszesetek elszaporodása egyébként összefüggésbe hozható a lakások túlszűfoltóságával s különösen a túlszűfoltóság következtében előállott helyzettel, hogy tudniillik a lakásokat nem lehet kellő módon tisztán tartani.

A nyersen fogyasztott élelmiszerek, gyümölcsök, uborka szintén terjesztői a járványnak. Eppen ezér, csak azt ajánlhatom mindenkinek, hogy

ne egyék semmiféle gyümölcsöt mosatlanul.

A leghelyesebb az elfogyasztásra szánt gyümölcsöt — nem táblán, vagy edényben, hanem a vízvezeték csapja alá tartva — megmosni, hogy az aramló víz levigye magával a kórokozókat.

A járvány elleni védekezéshez hozzá tartozik az is, hogy csak forralt és azután lehűtött vizet igyunk. A vizet azonban minden nap frissen kell forralni, mert az egyik napról a másikra eltett forralt víz megposhad.

— A tisztifőorvosi hivatalhoz eddig 45 tifuszos megbetegedést jelentettek be. Szerencsére

a betegség lefolyása legtöbbször enyhe

és így halálos eset is mindössze egy-kettő fordult elő.

RISKO BELA
NŐI DIVATTERME
FERENC JÓZSEF-UT 26

Megkezdődött Lengyelországba a magyar kivitel

Bort és keserűvizet szállítunk a lengyeleknek

Budapest, szeptember 23. A magyar—lengyel kereskedelmi szerződést mindkét állam részéről aláírták. Magyarország részéről megindul most már a borexport, továbbá a Hunyadi János keserűviznek,

amely világszerte ismert, kivitele is, és amelynek Lengyelországban volt nagy fogyasztó piaca. A magyar exportnak azonban hátrányára szolgál a zlety esése, mert a lengyel kereskedők nemigen fizetnek más valutában.

Debrecen 500 millió segélyt kér a kormánytól iskolaépítésre

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen városát, mint ismeretes, három új iskola építésére kötelezte az állam. Ezek közül egy, a régi csapatházban már

teljesen be van rendezve.

A másik két iskolát a Kincses hegyen és a Köntös-gáton állítják fel. Az elmúlt nap Debrecenben járt dr. Benis Arthur, a kultuszminisztérium kiküldöttje, aki Magoss György polgármesternél, dr. Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok és a tanfelügyelő bevonásával tanácskozáskor folytatott a debreceni iskolák ügyéről.

A tanácskozások eredményeképp

pen — mint a Hajdúföld értesül — a város 500 millió korona segélyt fog kérni a kultuszminisztériumtól a két, még el nem készült iskola felépítésére, illetőleg berendezésére. A kultuszárca ez évi költségvetésében ugyanis

két és fél millió aranykoronát vettek fel iskolaépítésre,

így tehát jogos és méltányos, hogy ebből az összegből Debrecen is részesedjék.

Csűrös Ferenc kulturtanácsnok csütörtökön terjedelmes jelentést terjeszt a városi tanács elé, amely ekkor részletesen foglalkozik majd a segély ügyével.

Másfélévi börtönt kapott a zárda betörője

A rovottmultu Bernát újra a bíróság előtt

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni kir. törvényszék Serly Jenő elnöke alatt működő büntetőtanácsa szerdán délelőtt vonta felelősségre Bernát József többszörösen rovottmultu alakot, aki ez év júniusában betört a debreceni Svetits-intézetben levő zárdába, a főnöknő lakásába és tőle fenyegetésekkel egymillió koronát zsarolt ki. Annakidején ezt a bűncselekményt a liberális sajtó tendenciózusan kiszínezve állította be. Az ügyészség képviselőjében Balog István kir. ügyész egy rendbeli zsarolás és lopás büntette miatt emelt vádat Bernát József ellen, aki már a katonaságnál és későbbben is több ízben volt már büntetve és most is két évi fegyházbüntetést tölti, amit újabb bűncselekményeiért kapott. A vádirat szerint Bernát június 15 én este tizenkettő után bemászott a Svetits-intézetben a zárda főnöknő, Scheidi Mária Teofila lakásába és onnan egy nőiórát vitt el, azonkívül

fenyegetéssel, fogalnak csikorogtatásával és állati hangok utánzásával megijesztve a zárda főnöknőt, egymillió koronát zsarolt ki tőle.

Bernát kihallgatása során előadta, hogy ő aznap este, mivel a nővérével összeveszett és kitiltotta a lakásból, hajléktalan volt és az utcán járkálva, esni kezdett az eső és ő

az eső elől huzódott be a Svetits-intézetbe

az építkező állványok alá, majd felve, hogy ott a rendőr rátalál, mindig beljebb ment és így hatolt be a zárda főnöknő lakásába. Azt állítja, hogy ő ott csendesen viselkedett és a zárda főnöknővel is tisztességes hangon beszélt.

Ezután a bíróság a zárda főnöknőt, Teofila nővért hallgatta ki. Előadta, hogy ő arra ébredt fel, hogy egy betörő kotorász, kutat a szobában. Megijedt és imádkozni kezdett. Bernát ekkor pénzt kért tőle, de ő felvilágosította, hogy most nem tud adni. Ekkor Bernát fenyegetésére megígérte, hogy másnap átadja neki egymillió koronát, amiért az érte is jött. Rá egy héttel találkozott a templomban Bernáttal és ekkor anynyira rosszul lett, megijedt, hogy majdnem elájult. Ezután tett felletese feljelentést a rendőrségen és asután fogták el Bernátot. A főnöknő a kiállott rémületből három hónapig volt beteg. A bíróság kihallgatta még Milleker Mária nővért, majd a perbeszédre került a sor. A bíróság

zsarolás büntetésében mondotta ki bűnösnek Bernátot és ezért másfélévi börtönrre ítélte.

Az ítélet jogerős. Bernátra most a bíróság majd összbüntetést fog kiszabni.

Komolytalanok a Tisza-perre vonatkozó liberális szenzációk

Gadó táblabíró megcáfolja a Tisza-gyilkos Sztanykovszky üres meséit

Budapest, szeptember 23. Gadó István kuriai bíró, aki annakidején a Tisza-per főtárgyalását vezette a büntetőtörvényszéken, most nyilatkozatot tett Sztanykovszky-nak a liberális szenzáció-sajtóban nagy hűhóval közölt vallomásáról, amelyben a Csillagbörtön lakója megváltoztatta a törvényszéken tett vallomását és most egészen más és eddig még nem ismert nevet közöl, akikről azt állítja, hogy résztvettek

a Tisza István meggyilkolásában. Gadó István kijelentette, hogy komoly embert nem érdekelhetnek a Sztanykovszky-féle vallomások,

de ezeknek az ügyeknek a feltárlása sem vehető komolyan. A bíróság rendkívüli körülménnyel, igen nagy óvatossággal, a vallomások alapos mérlegelésével hosszú tanulmány után hozta meg ebben az ügyben az ítéletet.

A Tábla jóváhagyta Beniczky ítéletét

A szabadlábrahelyezés kérését is elutasították

Budapest, szeptember 23. Ma tárgyalja a kir. ítélőtábla Beniczky Ödön ügyének felelősségét. A kir. törvényszék

3 évi fegyházbüntetésre

ítélte Beniczkyt és mivel az ügyész az ítélet ellen nem felelkezett, ez alkalommal a táblán csakis a fegyházbüntetés helybenhagyásáról, vagy leszállításáról s esetleges felmentéséről lehetett szó, mert a törvényszék ítélete már nem sulyosbítható.

Háromnegyedtízkor nyitotta meg a tárgyalást Gadó István elnök. Megállapította, hogy Beniczky Ödön értesítve lett a tárgyalás megtartásáról, de nem jelent meg. Mosócza Dénes főügyész helyettes bejelentette, hogy a nyilvánosság kizárására vonatkozó indítványt óhajt előterjeszteni és az indoklás felolvasására kérte a nyilvánosság kizárását a

teremből. A főügyész helyettes kívánságára az elnök kiűrtette a termet.

Majd két perc múlva újból beengedték a hallgatóságot és az elnök kihirdette a tábla végzését, mely szerint az ügyészi indítványt helyt adva, a közrend megóvása céljából

a nyilvánosságot a főtárgyalás egész tartamára kizárta.

A zárt tárgyalás után Gadó Sándor elnök közölte a hírlapírókkal, hogy az ítélőtábla az I. fokú bíróság ítéletét helybenhagyta és a védők által a szabadlábrahelyezés iránt benyújtott kérelmet, valamint a kaució melletti

szabadlábrahelyezés iránti kérelmet is elutasította.

A védő az ítélet ellen semmisségi panaszt, a határozat miatt pedig felfelvétel iránt jelentett be.

A státuszrendezés fogja betetőzni a vasutasok előléptetési sérelmeit

(A Hajdúföld tudósítójától.) A státuszrendezés ügyénél nincs ma aktuálisabb téma köztisztviselői körökben. A hivatali szobákban mindenfelé felvetődik ez a kérdés, amelynek kétségesebb esemény előtt még nem állt a magyar köztisztviselői kör. — A vegyes érzelmek között, amikkel a végrehajtás elé tekintenek az állam e mostoha gyermekei, természetesen a pesszimizta elem a domináló, hiszen 6 év minden keserűsége, soha ki nem fogyó szomorú meglepetései után már reménykedni sem tudnak. — Senki sem bisik abban, hogy számára jobb időket fog hozni a státuszrendezés, dacára annak, hogy a jelenleg tervben levő kettős státusz

az egyes fizetési osztályokban a szerencsésebb tisztviselőknek 50—80 százalékos fizetésemelést is biztosítana.

Ki tudja azt azonban előre, hogy hova, az A- vagy a B-státuszba sorozzák-e be, már pedig az egyik az életstandard jelentékeny megjavulását, a másik a nyomor, az életlenyűgödés fentartása mellett még az előmenetel bizonytalanságát is jelenti.

Különösen rosszul fognak járni a státuszrendezéssel a vasuti tisztviselők. Tudvalévő ugyanis, hogy a Máj-nál rendes előléptetések legutóljára a múlt év májusában voltak,

de akkor sem volt az oly mérvű, amilyen az esedékes előléptetéseknek ugy-ahogy megfelelt volna. A tavalyi őszi előléptetéskor pedig, mint emlékeztetés, egyáltalán nem volt soronkívüli előléptetés.

Az idei májusi előléptetések meg már egyenesen az ígéretknél megrekedtek. Ily körülmények között a

vasutasok csak abban reménykedtek, hogy a másfél év óta huzódó, de már azelőtt tudja Isten hány év óta esedékes előléptetéseikre most összesel fog sor kerülni. Ha minden megy a régi mederben, még reményük lehetett volna, hogy várakozásuk mégsem hiabavaló. Most azonban kitalálták, hogy rendezik a státust és természetesen olyan formát találtak ki a rendezésre, hogy aztán egyszer s mindenkorra elfojtsák még a reményeket is.

Mert mi fog történni? Aki most a státuszrendezés során a szerencsésekközé fog kerülni és beosztják az A-státuszba, időlegesen még nyerhet valamit az előléptetés szempontjából is, de

aztán csak akkor léphet majd előre, ha halálózás, nyugdíjazás révén meg-megőrül egy egy állás

ezzel szemben a B-státusz szerencsétlenjei az A-státuszba is csak ilyen külső körülmények között juthatnak majd be. Azaz lesz olyan tisztviselő, aki már most is öt-hat év óta várja előléptetését, de mivel a B-státuszba fog kerülni, esetleg még 10 év múlva is várni fogja azt, mert az elhatal helyébe se őt nevezték ki.

A státuszrendezés egyébként — a szakemberek szerint —

az eddig évenkénti rendszeres előléptetések halálát fogja jelenteni.

A státuszrendezés, a régi „csillag-hullajtó” május és november elsejéket az irigylendő múlt fanyarított emlékeivé fogja degradálni, amikor majd a szorgalom, a kiváló képesség soronkívüli előléptetéssel való jutalmazása is csak olyan mérvben történhetik, amilyen a halálozások száma.

SZTOJKAI

égyéves sós gyógyvíz ismét kapható!!

(Legcső és emésztőszervek hurutos bántalmai, gyomorsav túltengés, izzadásmányok és cukorbetegség ellen.)

CSANAK JÓZSEF KRT

fűszer- és csemegeüzletében

Telefon 70

Plac-utca 51

HÍREK

1925 szeptember 24. (Csütörtök)

Prot.: Gellért. Kath.: F.-kiv. M.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban az idő meglehetősen derült, száraz és meleg volt. A maximum 26 fok volt, a minimum 12 fok C Debrecenben. Jóslat: Jobbára felhős idő, helyenként esővel és egyelőre lényegtelen hőváltással.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig.
Városi muzeum: 9—12-ig, 2—4-ig.
Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó (Piac-utca 33.), Arany Angyal (Piac-utca 50.), Reménység (Csapó-utca 22.), Sas (Hatvan-utca 70.), Bocskay (Cegléd-utca 22.), Tisza (Péterfia-u. 76.)

Református sajtóvasárnap. A szeptember 27-iki református sajtóvasárnapra nagyban folynak az előkészületek. Minden templomban egyházi és világi szónokok fognak beszélni. Az énekkari próbák is folynak. A keresztényen társadalmat védő és erősítő akció lesz ez. A sokféle téves és degenerált szellemi irányzatokkal szemben önmagunk életbevégo érdekében a keresztényen sajtó.

Házil ünnepség Palotay Lajos gyászjelentésén. Lelkekemelő ünnepség folyt le vasárnap este egyik kiváló debreceni iparos, Palotay Lajos kelemfeszítő és mosódatulajdonos házában, aki újonnan épített gyártelepén házasságát tartotta. — Uray Sándor ref. lelkes magas szárnyalású beszédét és imát mondott, a megjelentek áhitattal énekeltek el a reformátusok szép szolnárát: "Te benned biztunk eleitől fogva." Az ima után pedig a Hymnusz. Összint szívből örülünk egy törekvő magyar iparos gyarapodásán s kívánunk szerencsét és sikert.

Száznyolcvan gyermek indul Hollandiába. Budapestről jelentik: Ma délelőtt 10 órakor a nyugati pályaudvarról 140 gyermek indult Hollandiába. A pályaudvar indulási oldalát a bucsuzó szülők nagy tömege foglalta el, akik érzékenyen bucsuztak gyermekeiktől és hozzátartozóiktól, mert köztük sokan egy évig, de még annál hosszabb ideig is fognak Hollandiában ülni.

A köztisztviselők fizetési előlege. Budapestről jelentik: A Budapesti Közlöny szeptember 23-iki száma közli a miniszterium rendelkezését az állami és vármegyei tisztviselők és egyéb alkalmazottak, valamint a honvédség, csendőrség, vámórság, folyamórság és államrendőrség tagjai részére adható fizetési előlegekről.

Ötven éves a pécsi evangélikus templom. Pécsről jelentik: A pécsi evangélikus gyülekezet szép ünnepély keretében tartotta meg temploma fennállásának 50 éves jubileumát, amely alkalommal a gyülekezet a templomot nagy költségekkel teljesen renováltatta. A templom ünnepélyes átadására eljött Kapy Béla dunántúli evangélikus püspök és eljöttek még többen a lelkes karból. A jubileumi ünnepséggel kapcsolatban a Tolnabaranya—somogy megyei evangélikus egyházmegyei lelkesegyesület 3 napra terjedő teológiai konferenciát tart.

Képesített kőművesmesterek felgyűlése! Felhívjuk az összes képesített kőművesmestereket, hogy szeptember 24-én, csütörtök este 6 órakor az Ipartestület tanácstermében tartandó szakosztályi ülésen feltevével, saját érdekükben megjelenni sziveskedjenek. Tárny: A Szövetség alapszabályainak ismertetése és a forgalmazó-ügy.

A KANSZ a nyugdíjasok, özvegyek és árvák helyzetének javításáért
A magyar köztisztviselők nagyválasztmányi ülése

Budapest, szept. 23. A KANSZ Sétly Antal államtitkár elnöke alatt országos választmányi ülést tartott. Az elnök bejelentette, hogy a pénzügyminiszteről ígéretet nyertek arra, hogy a státus- és fizetésrendezéssel kapcsolatos tárgyalásokra

Budapest, szept. 23. A KANSZ Sétly Antal államtitkár elnöke alatt országos választmányi ülést tartott. Az elnök bejelentette, hogy a pénzügyminiszteről ígéretet nyertek arra, hogy a státus- és fizetésrendezéssel kapcsolatos tárgyalásokra

Tanárvalasztás az iparos tanonciskolában. Az iparos tanonciskola a tanfelügyelő elnökelete alatt tartott ülésén, a múlt év őszén elhunyt Liptay Sándor halála folytán megüresedett rajztanári állásra egyhangulag Debreczeny Tivadart választotta meg. Debreczeny Tivadart, mint az iparos tanonciskola óraadó tanára már régebben kivívta magának felettesei elismerését. A tehetséges művészember volt egyébként a nemrégiben leleplezett 39-es emlékmű tervezője is.

Sulyos vörhenyjárvány Fehérmegyében. Székesfehérvárról jelentik: A fehérmegyei Sós-kút községben ezideig több mint 100 vörheny megbetegedés történt. A járvány sulyos természetű. Eddig 14 halálos eset volt.

árvák érdekében szólaltak fel, dr Rdsó József törvényszéki bíró (Nyiregyháza) a köztisztviselők kérdéseinek az

egyenlő közteherviselés alapján való megoldása mellett

szólt fel, dr Nagy Endre postaigazgató (Szeged) a státusrendezésével kapcsolatosan megfélelő felosztási rendezést kíván. Baró Szalay Gábor postafőigazgató a postás pótlékok újbóli engedélyezését kérelmezte, dr Ander Endre helyettes államtitkár választa a helyzetet és a teljesítendő kívánásokat.

Tárgyalás után a vezértitkár bejelentette, hogy a betegsegélyezési intézmény reformjára vonatkozó tervezet készen van és az illetékesek jelentése szerint hozzászólás végett a szövetségnek ki fogják adni.

MAGYAR IGÉK

Erdély szomorú állapotban van; s minden oldalról feltornyosult fölötté a boru. De tiszta lélek, tiszta szándék és türelem. — az önmegtartózkodásnak e szülőföldet, — kifogják hátatál között is vivni a Szent Igazság jogait; s ellenséget megaláztatva ismét s ismét példát szolgáltatóknak a világnak, hogy önkénytel párosult erő békázhat ugyan, de nemzeteket csak lelki erő — bölcsesség t. i. és igazság — hódíthat.

Széchenyi István.

— Dr Szász Adolf hazaérkezett. Fog- és szájbetegnek rendel 10—12 óráig. Piac utca 59. szám.

Ehgyomorra Schmedthauer Igmándi világhírű keserűviz.

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek,
szelymek, divattlanok és mindenféle
őszi divatujdonságok
oooooooo naponta érkeznek! oooooo
Kirákatinkat sziveskedjenek figyelemmel kísérni!

Aszódi és Róth Divatáruháza
A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállító. Tisztviselőknek 5% kedvezmény.

Lengyel fest tisztít!!
legolcsóbban mindennemű ruhákat Csapó-utca 28. sz.

Mig a készlet tart olcsón vásárolhat a
Rózsá-utca „Hangyában” Rózsá-utca

1 kg barackiz (házi főzés) I. 28000 1 doboz csokoládé dessert I
1 literes üveg Triple sec I — 75000 Koestlin féle 1/4 kg os — 19000
1 literes üveg császárkörte — 75000

Akác- és virágméz szintén a legolcsóbb árban kapható.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Szeptember 24.: Papa. Kardoss Géza fellépésével C) béliet.
Szeptember 25.: Offenbach, Operette. Új betanulással. D) béliet.

Hódmezővásárhely színházát akar építeni. Hódmezővásárhely polgármestere megkeresést intézett Debrecen városához s közölte, hogy a város közhatalmát akar építeni, különböző felvilágosításokat kér Debrecenből, hogy a Csokonai-színház milyen befogadó képességgel, milyen költséggel épült, mennyibe került a színház berendezése. A városi tanács a megkeresésre elküldötte a választ. E szerint a Csokonai-színház 2000 néző befogadására alkalmas. A színház négy évig, 1861-től 1865-ig épült s belső berendezésével együtt 201.669 forint és 39 krajcárba került, ami mai értékre átszámítva óriási összeg lenne.

Mozgósínházak közleményei:

Uránia-mozgó
Az elhagyottak: Új magyar film-attrakció Adorján László szimfónia filmen 7 felvonásban. A főszerepben Sacy v. Blondel, Vándory Gusztáv, Jackó Cia, Szarvassy Soma, stb. Kisérő: Fridolin dugába dől, burleszk.

Vigaszín-mozgó
Két sláger egy előadásban: A sivatag ördöge: a főszerepben W. Fairbanks. Eat megelbái: Ádám és Éva: burleszk 5 felvonásban, a főszerepben Dodó. És a magyar biradó az aktuális eseményekről.

Póntektől jönnek: Az oroszlan-szívű Zigotó és Tangó Argentina.
Apollo mozgó
szombattól: A vágyak asszonya.

Meteor-mozgóban
csütörtökön „Orient” világattrakció! Maria Jacobini és Harry Liedtke főszereplésével. Előadások 7 órától.

TESTEDZÉS

Kialakult a vasárnapi program. A vasárnapi zsidó ünnep miatt a DKASE és DTE, ugyancsak a BUSE a mérkőzések elhalasztását kérték. Részint kölcsönös megállapodás, részint az intézőbizottság döntése következtében a bajnoki forduló a következőképpen alakul: A DTE—DVSC bajnoki mérkőzés szombaton kerül eldöntésre a nagyerdői pályán a következő beosztással, fél 2 órakor DTE—DVSC ifj., délután fél 4 órakor DTE—DVSC. Vasárnap a nagyerdői sporttelepen déli 12 órai kezdettel DEAC—BUSE bajnoki mérkőzés, 2 órakor utána a debreceni Postás—Harmonia II. osztályu bajnoki mérkőzés kerül eldöntésre. A DKASE—Ny. Bőrös mérkőzést elhalasztották.

A DTE labdarúgó szakosztálya ma, csütörtökön este fél 9 órakor ülést tart a Pannoniában. Délután nagy tréning a pályán.

Bírókürülés. A szombati és vasárnapi mérkőzéseket a következő bírók vezetik: Szombaton fél 12 órakor a DVSC—DTE ifj. Tamássy, DVSC—DTE Bródy. Vasárnap a DEAC—BUSE fővárosi bíró, Harmonia—D. Postás Nagy Dániel, Nyiregyháza NyKISE—NyTVE fővárosi bíró, NyTVE—NyKISE ifj. Szabó Kálmán, Kisvárdán KTE—KSE Kerekes, Püspökladány MÁV—TMOVE Machó, Nyiregyháza a NyMTE—Ny. Postás Földes.

Óvások az ifjúsági és II. osztályu bajnokságban. A bajnokság előrehaladtával egyre több óvás érkezik be a kerülethez. Most a DKASE

megővta a DTE ellen 6:3 arányban elvesztett ifjúsági bajnoki mérkőzést, mert a DTE már szenior játékosokat is szerepeltetett. A Karcagi MOVE a Páspóladányi MÁV. elleni mérkőzését ővta meg, mert a MÁV. sok igazolatlan játékost, köztük Főrizst is szerepeltette. A Derecskei MOVE is megővta a Harmonia ellen elvesztett mérkőzést állítólagos bírói tévedés miatt, de ennek az óvásnak nem igen lesz sikere ilyen idők mellett.

Az allélikai csapatbajnokságok Debrecenben lesznek vasárnap délelőtt 10 órakor a DTE nagyterdei sporttelepén. Ifjúságiaknak 4x100, 4x400, 4x1000 és 3000 méteres síkfutas ötös csapatverseny, szenioroknak 4x100, 4x400, 4x1500 és 5000 méteres síkfutas ötös csapatok részére. A MASz keleti kerülete a csapatbajnoki versenyekkel együtt pontversenyt is rendez az összes versenyszámokban, amelyen ifjúságiak és szeniorok indulhatnak. Mint-hogy több pontsorszóverseny nem lesz a folyó évben, nagy mezdnyők lesznek a reméljük, hogy több kerületi rekordot is állítanak fel atlétáink. A csapatbajnoki versenyre Szolnok, Nyiregyháza és Debrecen atlétái vonulnak fel nagyobb tömögben s az elmúlt év bajnokságaihoz hasonló erős, de népesség tekintetében sokkal szebb versenyt ígér a csapatbajnokság, amelynek az idén nagyszerű lendülettel megindult DEAC és a jubiláló NYTVE a favoritjai. A szeniorversenyek sorsa szinte bizonyos az Egyetemi Club részére, míg az ifjúsági bajnokságokért már nagy buzgalommal kell vívnia a NYTVE-nek a folyó évben hatalmasan meguővedett ifjúsági gárdájával.

A Magyar Allélikai Szövetség keletmagyarországi kerületének intéző bizottsága szeptember 25 én, pénteken este 9 órakor az Arany Bika kávéházában ülést tart, amelyre a tagok saives megjelenését kérem. *Kerületi előadó.*

Megkezdődik a birkozószóson. A hatalmas fejlődésnek indult birkozó-sport, mely különösen a keleti kerületben az elmúlt évben országos hírűvé küzdötte fel magát, kezd teljes egészében kibontakozni. A helyi egyesületek közül a DTE, DMTE és DVSC birkozói készülnek szorgalmas és lelkiismeretes tréninggel a nagy mérkőzésekre. A jelesebb birkozók közül Kellner Károly, Száraz Antal, Száraz József, Weinberger Sándor és Otrós József DTE, Kiss Mihály, Nóránt József, Kripko Antal, Ménes János DMTE, Kacsóh József, Erdélyi Gyula DVSC, már szerepelni fognak a birkozó szövetség által Budapestén október 18 án rendezendő Gerendai emlékversenyen, mely egyben válogató lesz az Osztrák Magyar birkozó mérkőzésre. A birkozó versenyek keretén belül tervebe vette a kerület elnöksége egy nemzetközi súlyemelő verseny kiírását is, melyen többek között Stadler világbajnok Brassayval fogja erejét összemérni.

SZÓZAT

KRISZTÉNY, POLITIKAI NAPILAP

Hírfizetés: Egy kóra 40.000 K
negyedévre 10.000 korona —
Egyes szám ára hétköznapi 2000
korona, vasárnap 3000 korona

OLCSÓ, RIZTOS, GYORS

eredményt ér el, ha a
SZÓZAT-ban hírdet — II II

A Hajdúföld mezőgazdasága

Mezőgazdasági piacok

Irta: lovag MANZ GYORGY.

Panaszkodnak a mezőgazdák, hogy terményeiket nem tudják értékesíteni, hogy a városi piacok túl vannak zsúfolva és számukra nincs hely, ahol piacra bocsássák a behozott tejet, vaját, gyümölcsöt és veteményt. Kénytelenek, azt mondják, mindenüket a falvakra kiutazó továbbárusítóknak és kofáknak potomáron eladni, hogy nyakukon ne maradjon. A továbbárusító pedig óriási uzsoraaron eladja a fogyasztó közönségnek.

És panaszkodnak a város fogyasztói is, hogy minden drágul, hogy nem lehet falusi terményeket tisztességes áron vásárolni, mert részint oly drága, hogy nem tudják megfizetni, részint pedig épen akkor, mikor legtöbb van egy terményből és legolcsóbb lehetne minden, kiviszik a nagykereskedők külföldre, a hazai piacok pedig üresek. Áruhiány nincs, fogyasztó van elég, tehát valami hiba van mezőgazdasági értékesítő rendszerünkben, hogy ilyen panaszokat hallunk. Ez

a hiba pedig abban rejlik, hogy a termelő és fogyasztó között nincs meg a közvetlen érintkezés.

Vásárcsarnokaink tele vannak városi nagycégeknek, városi kofáknak fülkeivel, a falusi termelő pedig legjobb esetben a csarnoknak valamely zugában lesz eltörve, többnyire azonban csak egyes vásárnapokon telepedhetik le az utcáknak járdája mellett, esőben, sárban, porban és piszokban, minden kirakati kényelem és berendezkedés nélkül.

Azok, akiknek a városban már amugy is megvan a jól menő üzletjük kényelmes üzlethelyiségekkel és azok, akiknek módjában van, hogy akár az utcán is egy időjárás, por és piszok ellen védő bódét felállítsanak, foglalják el a vásárcsarnokot, holott a faluról érkező termelőt ugyanazzal az áruval szabad ég alá utalják.

Ne csodálkozzanak a városok, hogy drága az élelmiszer, hogy a tovább-elárusítónak végtelen láncolata a falusi árnak kétszeresét húzza a fogyasztóktól, hiszen ők maguk szolgáltatják ki magukat azoknak. Ne anétezzé-

nek a hatóságok és ne tanácskozzanak a városi uagykereskedőkkel és kofákkal afölött, hogy hogyan lehessen az árakat letörni, hiszen éppen azoknak tanácsát kérik, akik árdrágításból és láncolásból élnek és gazdagodnak. Inkább

nyissanak ki kapukat, vásárcsarnokaikat a termelők seregének.

szorítsák vissza a nagykereskedőt városi üzlethelyiségeibe, a kofát az őt megillető bódéba és tömegesen fognak megint mint egykor a falusi termelők megjelenni a piacon, több lesz a felhozatal és olcsóbb lesz az élelem.

„A csarnokot a vidéknek” jelszó ezélt pár évvel elhangzott Amerikának összes városaiban és ma csodálatos módon megváltozott ott a háboru óta a piacok jellege. A falusiak megértették az idők jefét, szervezkedtek értékesítési szövetkezetekbe, kiküldik az egyes falvakból megbizottaikat a csarnokba hatalmas, jól válogatott szállítmányokkal, leszállítják az árakat a továbbárusító által élvezett haszonnak felével és így megosztják ezt a hasznot a fogyasztóval. A csarnok ma ott tényleg a vidéké, a városi üzletek e mellett jól megélnék, mert bölcs belátással csak olyan cikkeket bajlódna, amelyeket a vidék nem hoz.

A járda széléről pedig eltűnnek az árulók, mert ezekre semmi szükség nincs.

A falusi szövetkezetek berendezkedtek a kötelező terményvizsgálatra, csak osztályozott, kifogástalan minőségű termény kerülhet a piacra, a többi otthon marad, feldolgozásra, állatok által való feletetésre kerül. Első tényszerűként beállítják a közelfekvő városok élelmészét, másodikkal a főváros ellátását és csak harmadikkal marad a nagykereskedelem, amely a kivitel szabályozza.

Nem anétekekkel és tanácskozással fogjuk a két érdekelt félnek panaszait orvosolni, hanem erélyes szervezkedéssel az egyik oldalról és tág látókörű megértéssel a másik oldalról. Lépjének végre a városok a faluval közvetlen érintkezésbe, keressék a

megoldást ott, ahol megtalálható, a városok vásárcsarnokainak átszervezésében és spekulatív elemektől való megtisztításában. Legyen a csarnok a mezőgazdák új otthona és piaca és a városi fogyasztóközönségnek olcsó és állandó élelemkamrája.

Ez a modern mezőgazdasági magán-értékesítéssel együtt, amelyről egy másik cikkben lesz szó, hamarosan le fogja szállítani az árakat,

megszünteti a drágaságot

és véget vet annak az örökös mizériának, hogy a termelő terményeit nem tudja eladni.

Ne panaszkodjunk örökké, hanem gondolkodjunk és cselekedjünk!

Feláru vasúti jegy a kabal szánlógépbeutatóra. A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara által Kabán, október öt-hat napokon rendezendő szánlógépbeutatóra utazók részére a kereskedelemügyi miniszter Kabára és vissza feláru vasúti menetjeggyel utazásra jogosító igazolványokat engedélyezett, mely igazolványok darabonként ezer koronás árban beszerezhetők a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara Debrecen, Hunyadi utca 10. szám alatt levő hivatalában, valamint a MÁV. hivatalos menetjegyirodájánál is.

Utazási kedvezmény a kertészeti kiállítás alkalmából. A Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara és a Debreceni Kertészeti Egylet által Debrecenben október négy-hat napokon rendezendő Kertészeti Kiállítás alkalmával Debrecenbe utazók Debrecenbe és vissza feláru vasúti menetjegy váltására jogosító igazolványokat kaphatnak darabonként huszezer koronás árban, mely összegben a kiállítás belépti-egyenek az ára is belefoglaltatik. Az igazolványok beszerezhetők a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara Debrecen, Hunyadi-utca 10. szám alatti hivatalos helyiségében, ahová a vidékről igénylőktől fenti összeg postautalványon beküldése kívánatik meg. Feláru vasúti utazásra jogosító igazolványok beszerezhetők a MÁV. hivatalos menetjegyirodájában is.

BOROSHORDÓK

taposó és hóposztás kádak — új és használt — minden nagyságban állandóan kapható. Javítást gyorsan és jutányosan készítenek

Baró Györfly hordógyárban
Nap-utca 4. szám alatt. :: Telefon12- 83

Halló! Halló!

Felruházzuk ÖNT és FIAIT

nagyon olcsóért ha felkeresi a

MAGYAR RUHAIPAR

Debrecen legnagyobb férfi, fiu ruha áruházát

Piac-utca, Bikaszálló épület

A TŐZSDE

Zürichi zárlat

Newyork 518—, London 2511¹/₂, M.-
 járá 2117, Páris 2452—, Brüsszel
 2282, Prága 1585—, Budapest 0.0072-60
 Belgrád 921, Bukarest 250, Hollandia
 208.5, Berlin 123¹/₂, Bécs 72.95, Varsó
 82, Szófia 376.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizapiacokról

Dollár 71400—72020, angol font 345500—
 346500, hollandi forint 28455—28655,
 francia frank 3377—3401, svájci frank
 13763—13839, cseh korona 2103—2121, e'
 338—344, líra 2895—2916, dinár 1252
 1266, 100 német márka 16870—17006,
 osztrák korona 100.15—100.63 K.

Terményfőzede zárlat

A mai terményfőzsdén az irányzat ele-
 nte tartott, később lanyha volt.
 Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki
 buza 372,5—375, egyéb 365—370,
 77 kilós tiszavidéki 377,5—, egyéb
 370—375, 78 kilós tiszavidéki buza
 380—382,5, egyéb 377,5—378, 79 kilós
 tiszavidéki buza 387—387,5, egyéb 380—
 382,5, sörárpa 259—310, korpa 175—180,
 rozs 270—275, tengeri 287,5—292,5,
 vepce 595—605, zab 235—250.

Ferencvárosi airtévesztés

Nyitlvasári maradvány 500, érkezett 615
 eladatott 312, zártvasári maradvány 34
 érkezett 194, eladatott 65. Árak: könnyű
 18,5—21,5, nehéz 18,5—25.

Elsőrendű

CSERÉP

érkezett KEMÉNY mészkereskedésbe
 Deák Ferenc-utca 24. Telefon 14-34.

874/1925. vhsz.

Arverési hirdetés.

A debreceni járásbíró 1925. Pk. II.
 14.444. sz. végzése folytán 4.528.000 kor.
 tőke, ennek megítelt kamatai 1.209.909
 kor. eddigi és a még felmerülő költsé-
 gek behajtása végett Bagi István javá a
 Kovács István ellen, 1925. évi szeptember
 hó 30. napján délelőtti 9 órakor Debrecen-
 ben, Vagongyár-utca 16. sz. házban levő
 iktetésben 11.076.000 koronára becsült in-
 góságok, u. m.: bolti berendezés bírói
 arverésen a legtöbbet ígérőnek esetleg
 becsőron alól is eladatnak.
 Debrecen, 1925. aug. hó 20. napján.

Szilágyi Lajos,
 bír. végrehajtó.

ŐSZI ÉS TÉLI SZÖVETUJDONSÁGOK megérkeztek,

melyből olcsóbban készítek mérték után elegáns
 ruhákat mintha késszen venne. Mindenki saját ér-
 dekében győződjön meg.

Sélyei József uri szabó

Péteri és Thaly Kálmán-utca sarok
 Heti és havi fizetésre is megbízható ügyeknek

PÉNZTÁRCÁT BŐRÖNDÖT REDIKÜLT

jól csak a készítőnél vehet
Feuermann
 bőröndös
 Piac-utca 44.

Pénztár-blokk

ötféle betűjelzéssel
 kapható bármily mennyiségben
 lapunk kiadóhivatalában

Piac-utca 59. sz.

Ha venni, vagy eladni akar, ha ál-
 lást keres, a **HAJDUFOLD** hir-
 detéseinek biztos az eredménye

Legjobb és legolcsóbb ásvány- és gyógyviz a

BIKSZÁDI

Debreceni kirendeltség: Piac-utca 72. sz. Telefon 37.

Poloskát

SVÁBBOGARAT, TÚCSKÓT, HANGVÁT

24 óráig belüli mindenki kiírhatja a szabadalmassal
 féregirtóval. — Olcsó árban kapható:

STERN festéküzletében PIAC-UTCA 10

Garantált minőségű patkányirtóval állandóan
 nagy raktár. — Ület az Arany Bikkával szemben

VIDÉKI HÖLGYEK

okvetlen keressék fel, vételkény-
 szer nélkül, látogassanak el

SZILÁGYI LAJOS

kézimunka és műhímző üzletében
 SZÉCHENYI-UTCA 1. SZÁM

IGYELEM!

Értesítem a nagyérdemű kö-
 zönséget, hogy műtermem
 ismét megnyitottam, ahol zongorahangolást és javítást, ugy-
 szintén mindenféle vonóhang-
 szerek pontos rendbehozását
 vállalom jutányos árak mellett.
 Hosszu zongorából rövidet csi-
 nálók. Meghívásra hához me-
 gyek. Tisztelettel

TONTÉ LÁSZLÓ

Debrecen, Piac u. 30. udvarban

MODERN

KÉPKERETEZÉS

vitéz

HOMORÓDI (HAMPEL) JENŐ

ÜVEGRS, KÉPKERETEZŐ
 RÁKÓCZI-U. 8. SZ.

Új és használt hordó,

minden kádáraru, dézsaféle
 legolcsóbban kapható és javítható
**Asztalos István hordógyártási te-
 lepén, Boldogfalva-utca 3. szám.**

Bejárat Miklós-utcáról Iskola- v. Szalkai-u.
 javítványokat megtesztjük, elhozzuk, hazaszállítjuk
 vagy vidéken a helyszínén javíttatjuk. Telefon 6-58. Se-
 gédek, tanulók felvételek. Fahulladék, forgács kapható

LEGOCSÓBB LEGTISZTÁBB LEGTAKARÉKOSABB

egyenletes fűtés csak

GÁZGYÁRI KOKSZ-SZAL

érhető el. Ne vegyen drága
 külföldi árut, tegyen próba-
 rendelést a gázgyárban!

1 máxsa ára 75.000 ko-
 rona házhoz szállítva 4
 ezer K és a forgalmi adó.

100 máxsan felül nagy áren-
 gedmény, kedvező fizetési fel-
 tételek.

TELEFON 74

BIRÓ ÁRPÁD

DIVATÁRUHÁZÁBA, SZENTANAUTCA 5 SZÁM ALÁ

MEGÉRKEZTEK

AZ ŐSZI ÉS TÉLI UJDONSÁGOK, u. m.:

Kabátvelourok, tükörposztók, női costumszövelek, casánok minden színben.
 Szolid, pontos kiszolgálás. Női, férfi és gyermekharisnyák nagyválasztékban

Női divatmellények, keztük, selymek,
 bársonyok, velour schiffonok !!

Nagy választék női és férfiruhára való gyapju-
 szövetekben, barchetek, flane-
 lekben, vászonneműk, harisnyák, keztükben és mindenféle rövidárúk-
 ban a legolcsóbb napi árak mellett **Nádudvary Lajos cégnél.**
 Ferenc József-ut 26, szám alatt!

Őszi szezonra legolcsóbb napi áron beszerezhetők női és
 férfiszövetek, **SZABÓ ÉS ZENGEVALD**
 mindentéle rőtös és rövidáruüzletében
 iskolai és in-
 tézeti cikkek: Debrecen, Szentanna-utca 3. sz.

VÁGÓ REZSŐ R.-T.

házhöz szállít debreceni telepeiről kályhafűtésre elsőrendű po-
 rozsz szalonsetet, porosz bányakoszot, száraz
 import búkfát a legolcsóbb napi áron.

Telep: Homokkerti, Hid-utca 12. Városi iroda: Piac-utca 81. sz.
 Telefon 131. Telefon 1338

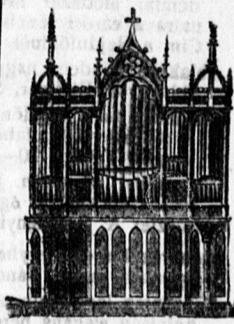
Takács Imre

zongorahangoló, hangszer-
 készítő, orgonaszólitó

Elvállal mindennemű
 hangszerjavítást egy
 helyben, mint vidéken.

Piac-utca 56.

Izzadás ellen

hatásban biztos, használatban kellemes a **Bánó-féle** izzadás elleni kenőcs. Készíti:
Az „Arany Annyal” gyógyszertár
 laboratóriuma Debrecen, Piac és Szent Anna-u. sarok.

Horn és Erdélyi

DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 19. SZ.
 (CSOKONAI SZINHÁZZAL SZEMBEN)

szőnyegáruház t

Haas Fülöp és Fiai

gyár mánynak

főlerakatát

magnagyobbította

AHOL

Függönyök — Agyterítők — Paplanok
 — Madracok — Takarók — stb a
 legolcsóbb árban szerezhetők be

FIGYELEM! FIGYELEM! SZŐRME ÁRUHAZ PIAC-UTCA 64

Mindenféle szőrmeárak, prémőrök óriási választékban
rendkívüli olcsó árban

Sziel bundák, hosszú ————— 3.000.000 koronától
 Sport bundák ————— 2.000.000 koronától
 Divatos rókaboa ————— 250.000 koronától

Viszonteladónk árkedvezmény! Címre kérem ügyelni!

APROHIRDETÉSEK

Hégy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczeni, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírnap kiadóhivatalában vagy a Csáthy Ferenc Rt. (Piac-utca 8), vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-utca 34), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűsítő és levelezés 1600 K.

Lakás

Egy udvarra nyíló szobát elcserélek egy szoba, konyha lakásért. Ráfizetek. Cim József kir. herceg-utca 50. Hátul az udvarban. 209

Különböző butorított utcai szoba kosztal vagy apéklál kiadó. Nyugati-utca 82. szám. 228

Utcai erkélyes szoba ellátással kiadó Hatvan-utca 70. 282

Kiadó egy utcai butorított szoba, előszoba, konyhaszolgáltatással Honvéd utca 9/1. 234

Öt szoba, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel álló modern lakás novemberre átad. Értekezni lehet Werbőczy-utca 10. Úgyvédi iroda. 247

Egy utcai szoba, konyha lelépéssel átad. Cim a kiadóban. 250

Egy szoba, konyha, speiz lakásigazgatóval rendelkezőnek azonnal lelépéssel átad. Cim Gyöngyvirág-utca 11. 286

Butorított két szoba, konyhaszolgáltatással kiadó. Némethy, Csapó 71. 2 és 8 óra között. 3023

2-3 szobás lakást lelépéssel keresek. Cim a kiadóban. 3022

Két utcai szoba, előszoba mellékhelyiségekkel nagyjelműen átad. Teleki-u. 96. szám. 3021

Különböző butorított szoba kiadó október 1-re Szapannos-utca 10. 3021

Ajánlat

Zongora tanár tanítványokat vállal, akadémiai módszer szerint tanít és kívánatra a városi zeneiskolában vizsgáztat. Cim a Hajdúföldnél 757

Ablakok minden nagyságban kaphatók ablakgyár, Blatner, Sziv-utca 14. 83

Tűifa és szén legelőnyösebben beszerezhető Erdélyi tűzifabehozatalnál Fürdő-utca 2. Telefon 10-93. 30

Varrógépet alaposan javít felső debreceni műszerész, új varógépek nagy raktáron Keszi A. Széchenyi-utca 1 1353

Fajberek kis és nagyban. Téli fajalma jellemezhető Arany János-utca 30. 2240

Központon legforgalmasabb helyen üzlethelyiség elegáns berendezéssel azonnal átad. Cim a kiadóban. 207

Vaslemezek, szekérvassalások Kovács Gyula vasútiútban jutányosan kaphatók Bika mellett, sarkon. 211

Dél-élelti órákra zongora bérbe adó havi 150 ezer koronáért. Cim a kiadóhivatalban. 203

Perzsaszőnyegeket javítani házhoz megyek olcsón. Chavez Vosztvenosan. Arany János 58. 206

Úgyvédi és levelezést olcsón taníthat Simonffy-utca 9. sz. 226

Középszelel tanulókat korrepetál, pot-, magánvizsgákra előkészít tanításban jártas orvostanhallgató. Megkeresések dohánybevitellő kapusához küldendők. 229

Középszelel tanulókat korrepetál, bármilyen vizsgára előkészít joghallgató. Cim a kiadóban. 230

Könyvelést és levelezést vállal perfekt könyvelő eselleg órát is. Cim a kiadóban. 248

Egy nő ki önállóan kis darabot és kézi munkát csinál, férfiszabóságokhoz ajánlkozik. Cim Timár-utca 31. 233

HASZNÁLT
GÉPSZIJAT
LEGMAGASABB ÁRBAN VESZ
A
HAJDUFÖLD NYOMDÁJA
PIAC-U. 59.

Házvezető, megbízható, magános urhoz vagy gyerekes urhoz ajánlkozik vidékre is. Cim a kiadóban. 245

Jobb leány ajánlkozik uri házhoz szakácsnőnek. Cim a kiadóban. 243

Jobb leány ajánlkozik uri házhoz szobalánynak. Cim a kiadóban. 243

Középszelel tanulókat korrepetál és magánvizsgákra előkészít doktorátussal bíró tanár. Cim a kiadóban. 251

Parádés kocsinak ajánlkozom Debrecen belterületére október 1-re, esetleg újévre. Piac-utca 81. Házmeztérnél. 3026

Két jókarban levő ruhaszekrény eladó. Busi-utca 8. 212

Bérszöveget len, kender és gyapjufonalból vállal a Mansz szövője Burgundia 1. szám. Ugyanott mindenféle szőttek jutányosan kaphatók. 3020

Két középszelel tanuló vagy egyetemi hallgatót teljes ellátásra elfogadok. A házban songora is van. Török Bálint-utca 25. 220

Október 1-re kiadó 35 hold tanya föld. Cim a Hajdúföld kiadóban. 3024

Eladó lopotály-utca 15. számú ház, átad három szoba és mellékhelyiségek. 3019

Kereslet

Dezsi Imre 52 éves munkaes ember majores, béres, kocsi vagy hasonló állást keres, Megkeresést Hajdúföldhöz kér. 995

Nyugalmasított csendőrfőtörzsörmszter pénzbeszedő, raktárnoki irodai vagy bármilyen bizalmi állást elfogad. 8010

Butorított szobába lakótárs kerestetik. Veres-utca 20. 205

Bejáró szakácsné, ki perfekt főz, jó bizonyítvánnyal, kis családhoz felvétetik. Jelenkezni 10 órá 1-ig. Werbőczy-utca 3. jobb oldal. 3026

Bejárónő könyvvél felvétetik. Péterfia 13. Kapu alatt balra. 258

Úgyes ügynököt keresek, aki velem jöjjön Magyarország városába új cikketet rőfősöknel terjeszteni. Mack, Lorántfy-u. 2. szám. 223

Vidéki kávéház, vendéglőhöz társat keresek azonnal. Értekezni Weisz Ferenc vendéglősnél. Különböző-ter 2. 224

Gyakorlott varróleányok felvétetnek Piac-utca 58. szám. Földszint, keresztépület balra. 225

Intelligens német kisasszonyt keresek két gyermekhez. Cim a kiadóban. 227

Egy tisztességes ember hetesnek felvétetik. Fülöp, Homokkert-utca 121. 221

Tisztviselő, jó kézírásu, ötmillió készpénzes kaucióval felvétetik. Ajánlatok "Biztos existencia" jellegre a Független kiadóba kéretnek. 222

Egy tanuló felvétetik, koszt vagy fizetés. Oláh kocsi gyártó Rákóczi 11. 244

Egy cipészegéd felvétetik Eötvös utca 31. 238

Bejáró mosónő felvétetik. Lókodi étterem. 239

Tollat a legmagasabb áron veszek. Bethlen-utca 54. 240

Eladás

Eladó Csige kert, Károly Ferenc József-ut 42. számú sarok telek. Értekezni Bacsógnál, Kossuth-utca 22. 56

Mosodák fi yelmébe! Két darab centrifugál készülék vörös rézből mosodák részére potom áron eladó. Reichmann Vilmos, Széchenyi-utca 22. 62

Hoherr-garnitúra, 4-es, huzalós, 18 éves, igen jókarban levő, teljes felszereléssel eladó. Csak válaszbélyeges levelekre válaszolunk. Körner Béla örökösei, Hajdúszoboszló. 183

Boros hordók, ujak és használtak, jutányos áron eladók. Reichmann Vilmos, Széchenyi-utca 22. 63

Több beköltözhető lakással Késes-utca 32. számú ház eladó. Úgynökök díjazva. 130

Írógépek ujak, elsőrendűek jótállással 2 millióért, használtak jókarban 800.000 koronától Ardónánál, Simonffy 2. Telefon 18 53.

Tíz magyar hold prima fekete föld legjutányosabban eladó Tamási-pusztán, Hajdúszomszótól 8 kilométerre örök áron. Értekezni a helyszínen a tulajdonossal, Somodi Imrénél. 246

Egy jömenő fűszerüzlet kétszobás lakással és berendezésekkel eladó. Cim a kiadóban. 249

Eladó ház beköltözhető lakással. Erzsébet-utca 10. 241

Ótónari, sze mes, pár mázsa eladó. Szentanna 23. Keresztépület. 237

Egy duplafedélű aranyóra jutányos áron eladó. Kálvin-tér 5. szám alatt, Keresztépület. 236

Vegyes

Hölgyeim! Szives tudomásukra hozom, hogy párizsi angol női szabó szűcs dívattermetet áthelyezem Budapest, IV. Szervita-tér 8. szám alá. Szeptember 14-én érkeztem vissza tanulmányaimról, így módomban van a nagyérdemű hölgyközönségnek legújabb párizsi divatkreációkkal szolgálni. — Nagybecsi pártfogásukat kérve, maradtam tiszteltél. Vidovich István 210

MODERN KALAPSZALON

MIKLÓS-UTCA 4 SZ. I. EM.

Szabó Béláné lakása

A legelegánsabb bárnykalapok 250.000-300.000 K-ig. Filckalapk 160.000-200.000 K-ig kaphatók. Tisztelettel

Loós Juliska.

FORTUNA DROGUERIA

CSAPÓ- ÉS RÁKÓCZI-UTCA SAROK

Felhívom a mélyen tisztelt közönség szives figyelmét, hogy pipere-árak, ugymint: szapann, puder, illatszerek, kölni vizek, fogápoló cikkek, kotaszerek és háztartási cikkek a legelőnyösebb áron szerezhetők be. Kérve a nagyérdemű közönség szives pártfogását, tisztelttel:

BOGNÁR EMIL.

LÁTVÁNYOSSÁGI PERZSA ÉS EGYÉB

KELETI SZÖNYEGEK

ÁLLANDÓ KIÁLLITÁSA ÉS ELADÁSA

JAVITÁSA ÉS TISZTÍTÁSA
MOLY ELLEN VALÓ MEGÓVÁST MŰVÉSZIESEN ÉS
SZAKSZERŰEN ESZKOZOL

IZSAK ZSIGMOND LERAKATA

SIMONFFY-UTCA 7.

VOLT ZANDER-FÉLE GYÓGYINTÉZET HELYSÉGÉBEN.

Telefon 10-17

Telefon 10-17

NYUGALMASZOTT
FŐTISZTVISÉLŐKBŐL ALAKULT

'TŰZ'

FŰTŐANYAG KERESKEDELMI
VÁLLALAT

DEBRECEN KÁLVIN TÉR 19. SZ.

I. 22. ajtó.

(Püspöki palota Nagytemplom felőli oldal)

TELEFON 353.

89.000 K-ért

szállít házhoz egy mázsa
I^a minőségű luxus porosz
fűtőszénét kedvező fize-
tési feltételek mellett !!!

Üzemi szén, kétszer mosott
porosz kovács-szén.

Borsodi szén, eredeti bánya
áron.

Ia. teljesen száraz bükk hasáb
és aprított tűzifa hasonló ol-
csó napi áron szerezhető be.

M. NAGY MIHÁLY

KALAPOS

DEBRECEN, CSAPÓ-UTCA 17

színházi átjáró

Férfi és női kalapok és sapkák nagy-
választékban. Mindennemű férfi és női
kalapalakítások gyorsan és pontosan
eszközöltenek.

Megérkeztek a

legújabb párizsi

!!!! modellek !!!!

melyek után műhelyemben a legújabb
divat után izléses kivitelben készi-
tek a legkényesebb igényeket
is kielégítő modell bundá-
kat, sport kabátokat

Legfinomabb női és férfi bőrkabátok vé-
gig szárvasbőrrel
bélélve — 3,800.000 K

Bőrkabát szőrmebéléssel és gallérokkal
2,500.000 korona

Szőrme gyermekkabátok
700.000 K-tól 1,500.000 K-ig

Azonkívül raktáron tartok mindenféle
finom szőrme- és bélésárakat.
Viszonteladókna árendedmény

Nagy József szücszmester
Szent Anna-utca 3. — Telefon 12 92

HÁLÓSZOBA,

EBÉDLŐ, URISZOBA, SZA-
LON ÉS BÖRGARNITURA,
HENCSEK MADRAC

szükségletét

legmészkeltőbb áron beszerezhető:
SZÁNTÓ ZSIGMOND
kártyos és butorkereskedő DEBRE-
CEN, CSAPÓ-U. 17. (Szt. Anna átjáró)

Potelek ÉJJELE ÁGY nagy választékban
Műhely telefon 11-19. Ület 10-30

Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-Vállalat